

ПРОТОКОЛ
от заседание на Националния съвет по трудова миграция,
19.09.2008 г., 10.00-11.00 ч., зала 2 на МТСП

Първото учредително заседание на Националния съвет по трудова миграция (НСТМ) се проведе при следния **дневен ред**:

1. Откриване на заседанието от г-жа Емилия Масларова – министър на труда и социалната политика
2. Обсъждане и приемане на Правилник за организацията и дейността на НСТМ
3. Обсъждане на *Идеен проект* на механизъм за определяне на *годишни бранишови квоти* за достъп на граждани на трети държави до българския пазар на труда
4. Информирание за предприетите действия за сключване на спогодби с трети държави
5. Информирание за подготовката на Трудова борса в Мадрид през м. ноември 2008 г.
6. Други

По т. 1.

Заседанието беше открито от министъра на труда и социалната политика, **г-жа Емилия Масларова**, която приветства номинираните членове с встъпително обръщение. Министър Масларова обърна внимание, че приетата от Министерски съвет през м. юни т.г. Национална стратегия по миграция и интеграция (НСМИ) е една от малкото подобни стратегии в ЕС. Тя отбеляза новите моменти в националната миграционна политика, съобразена с политиката на ЕС в тази област. Споменато бе предстоящото разработване на механизъм по издаване на българска „зелена” карта, както и предстоящото до края на 2008 г. формиране на единното виждане на ЕС за издаването на „синя” карта за висококвалифицирана заетост. Във връзка с отбелязаните моменти се подчерта важната роля на НСТМ в управлението на миграционните процеси.

Дневният ред беше приет.

По т. 2.

Съгласно приетия дневен ред започна обсъждането на проекта на Правилник за организацията и дейността на НСТМ.

Министър Масларова се спря на основните моменти и принципи, залегнали в проекта на правилник.

Г-жа Снежана Славчева (БСК) подкрепи по принцип проекта и предложи в раздел II „Структура”, чл. 3, ал. 5 и 6, където е фиксирана квотата на представителството на социалните партньори и тяхното ниво, да се даде възможност за оправомощаване на заместник в случай на отсъствие на член на НСТМ.

Г-н Александър Загорев (КТ „Подкрепа”) също подкрепи проекта на правилник по принцип и в духа на предходното изказване предложи чл. 5, т. 6 да отпадне с цел да не се дават указания на социалните партньори как да взимат участие.

Също така предложи в чл. 5 председателят на НСТМ не само да може да иска информация по въпросите на трудовата миграция, но и да предоставя такава.

Г-н Цветан Симеонов (БТТП) също подкрепи проекта и отбеляза, че ще даде в писмен вид редакционните си бележки. Като пример отбеляза само някои от тях – например предложи в чл. 3, ал. 8 на проекта, на привлечените консултанти да се даде право на съвещателен глас; чл. 8, ал. 3 към израза „международни организации” да се добави „и български такива”; в чл. 12, т. 3 думата „изпращането” да се замени с „изготвянето” и други редакционни бележки.

Г-н Божидар Арсов (КНСБ) отбеляза, че проектът на правилник е написан професионално и направи няколко конкретни предложения:

- по чл. 16 – валидността на протокола от заседанията на НСТМ да зависи от подписването му от всички членове;
- по чл. 17 – срокът за представяне на протокола да бъде двуседмичен вместо едномесечен;
- по чл. 9 – редно е да се запише, че НСТМ „изготвя проекторешения”, а не само „подпомага”.

Министър Масларова категорично подчерта, че НСТМ предстои да взема отговорни решения и няма да работи проформа. В рамките на съвета ще се изготвят и ще се предлагат на Министерския съвет за приемане решения, свързани с определянето на браншови квоти за прием на граждани на трети страни, за издаване в бъдеще на сини карти, и др., т.е. все въпроси, засягащи не само и единствено социалната политика на България. Голяма част от въпросите се разискват и на ниво ЕС, изискват отговорни решения и е недопустимо да пада нивото на участниците в съвета. В този смисъл е задължително участието на представители на политическо ниво от съответните ведомства, които да могат да изразяват позицията на съответния министър по поставените за разглеждане теми. И след като държавата може да осигури високо ниво на представителство, следва и останалите участници също да могат. Това налага най-малко участието на представители на ръководно ниво, които следва да са организирали подготовката преди всяко заседание на солидна експертиза съобразно тяхната компетентност. Всичко може да бъде консултирано на експертно ниво, но представителството следва да се поддържа на високо ниво в състава на НСТМ. Разбира се, че когато една и съща организация е представена от повече от един представител, то е възможно да има и представители на по-ниско ниво, но поне един е задължително да бъде на ръководно ниво.

Заместник-министър Димитър Димитров (МТСП) предложи да отпадне текстът накрая на чл. 3, ал. 6 „вкл. заместник-председатели”, за да се даде възможност и други лица от ръководния състав да участват в заседанията на НСТМ.

Г-н А. Загорев подкрепи това предложение, тъй като в КТ „Подкрепа” например, няма зам.-председатели, а вицепрезиденти.

Министър Масларова подложи проектът на правилник на гласуване. Правилникът за организацията и дейността на НСТМ **беше приет единодушно**, като се даде възможност до 26 септември т.г. да се дадат за отразяване конкретните редакционни бележки, вече отбелязани на заседанието.

По т. 3.

Съгласно приетия дневен ред започна обсъждането на идейния проект на механизъм за определяне на годишни браншови квоти (ГБК) за достъп на граждани на трети държави до българския пазар на труда – заедно с предложение за времева рамка.

Министър Масларова се спря на основните моменти, върху които се основава идейният проект на механизъм и подчерта, че разглеждането и решаването на тези въпроси на практика ще е основна част от същинската работа на съвета. Годишните браншови квоти ще се предлагат от браншовите работодателски организации след представяне на доказателства за липса на работна ръка в съответния сектор.

Заместник-министър Калин Славов (МВР) изрази опасения от опозиция на синдикатите към подхода с определяне на ГБК и предложи също така да се обърне по-голямо внимание на държави, с които България има спогодби за реадмисия – с оглед гарантиране завръщането на гражданите на тези трети държави след изтичане на трудовите им договори.

Министър Масларова каза, че не вижда основание за опасения и напомни, че и на ниво ЕС се обсъжда миграционна политика, и че България участва в процеса на вземане на решения на общностно равнище. България като държава-членка изпълнява ангажиментите си, произтичащи от реалното членство. С държавите, към които сме се обърнали в процеса на консултации по сключване на споразумения, имаме спогодби за реадмисия.

Заместник-министър Димитър Димитров подчерта важността на изказването на заместник-министър Славов и отбеляза, че ГБК е само една рамка. Въпросът е по какъв начин се достига изпълнението на тази рамка. В този смисъл предложеният подход е гъвкав. Като пример той посочи възможността, работодател да наеме на работа търсен от него специалист например от Армения, Виетнам и т.н., ако лицето влиза в квотата (ако тя все още не е запълнена) и съответно отговаря на другите изисквания за легално пребиваване и работа. Към момента проектът е широк и отворен за различните възможности – от една страна е индивидуалният подход, а от друга е предстоящото сключване на спогодби. Дискусионният въпрос е дали за в бъдеще да се фиксира определен процент от ГБК, който да бъде запазен за запълване по линия на спогодбите, тъй като спогодбите са един чист вариант, гарантиращ различните аспекти на заетостта.

Заместник-министър Тодор Чуров (МВнР) подкрепи проекта и казаното от заместник-министър Димитров. Той отбеляза, че МВнР няма да играе пряка роля в самото наемане на работна ръка, но подчерта ролята на министерството в стриктното изпълняване на консулските задължения при процеса на внасяне на необходимата работна ръка – в синхрон с европейските изисквания, практика и тенденции.

Министър Масларова отбеляза, че предложеният механизъм е в проектен вид и подлежи на обсъждане в Съвета. Затова тя помоли в оперативен порядък да бъдат изпратени бележките по него от членовете на съвета по ел.поща.

Заместник-министър Димитър Димитров предложи колегите да дадат бележки по т.3 от дневния ред по ел.път **в рамките на една седмица**, като след тяхното отразяване механизмът и времевата рамка към него да се считат за одобрени.

По т. 4.

Съгласно приетия дневен ред се премина към предоставяне на информация относно предприетите действия за сключване на спогодби за регулиране на трудовата заетост с трети държави и обсъждане на типов проект за такава спогодба.

Министър Масларова отбеляза, че предложеният от МТСП типов проект на спогодба се основава да действащи наши спогодби от предприсъединителния период с държави-членки на ЕС и по-конкретно на спогодбата с Кралство Испания. Тя информира накратко Съвета за предприетите действия за провеждане на преговори по сключване на такива спогодби с трети държави – като Украйна, Молдова, Македония и Армения. На тези 4 държави е предложен проект на спогодба за регулиране на трудовата заетост, като към момента най-интензивно се водят преговори с Украйна. Информацията ни е, че молдовската страна не е приела нашето предложение и подготвя свой проект. Македонската страна е изразила положително политическо становище и подкрепа и до момента единствено Армения не е изразила позиция. Тя предложи по тази точка да се възприеме същият подход, като предходните и в същите срокове да се изпратят бележки по ел.поща, като след отразяването им типовият проект да се счита за приет.

Г-жа Лиляна Станкова (МТСП) отново обърна внимание на това, че българското предложение е работещо и се е доказало през годините. Тя информира, че са получени бележки от проф. Богдан Угърчински и даде кратък отговор на основните забележки. Тя отбеляза, че при издаване на разрешения за работа по спогодбите няма да се изисква пазарен тест, което е облекчение на съществуващите процедури. Тя също така отбеляза, че спогодбите предвиждат два отделни формата – смесен комитет и смесена комисия – форуми на различни нива, доказали се от прилагането на спогодбата с Испания.

Г-жа Магдалена Янакиева (КНСБ) отбеляза, че проектът е направен на реципрочен принцип и се поинтересува за мотивите за това. Тя изрази позиция, че може би е по-целесъобразно да се сключват спогодби само за едностранен внос на работна ръка.

Г-жа Лиляна Станкова отбеляза, че идеята е отсрещната страна да не бъде засегната, особено като се има предвид тяхната чувствителност по теми като „изтичане на мозъци”, а някои от тях вече твърдят, че също започват да изпитват недостиг на работна сила.

Министър Масларова подчерта, че дипломатически верният подход е основаният на реципрочност.

Заместник-министър Димитър Димитров поясни, че спогодбата дава рамката и в нея няма посочени бройки, срокове или специалности – това са елементи на конкретни механизми и никой на никого не може да наложи нищо конкретно.

Г-н Цветан Симеонов отбеляза, че споменатите държави не са заплаха за изтичането на работна ръка от България и е добре спогодбите да са двустранни, с цел да се регулират въпросите за нашата работна ръка там, имайки предвид предстоящото задълбочаване на контактите с тях.

По т.5

Министър Масларова подчерта, че МТСП работи и за връщането на български граждани обратно на работа в България. В момента стартира пилотен проект за трудова борса в Испания, която ще се проведе към средата на м. ноември т.г. в Мадрид, където българската общност наброява около 30 000 души. Тя представи информация за наличието на около половин милион български граждани, пребиваващи зад граница и желанието на правителството за тяхното завръщане и реинтеграция в България. По последни данни от попълнените към момента и получени в МТСП анкетни карти за работници в Испания и работодатели в България: около половината от българите в Испания са с висше образование, повечето са във възрастовата група 25-39 г., но работят на по-ниско квалифицирана работа. Интересно е да се отбележи, че само 6 % от тях биха работили в България за по-малко от 800 лв., докато останалите очакват заплати от 1000 лв. и нагоре. Важно е да се обърне внимание и на демографската картина – около 30 % от нашите сънародници, пребиваващи там, са със семействата си, на 27 % децата им учат там. Министър Масларова апелира към работодателите да се активизират и да привлечат заедно хората обратно, тъй като имаме отговорност и за демографското развитие, т.е. да върнем „младата кръв“ на България. Тя напомни, че Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси“ има възможност за подпомагане на такива мерки и министерството ще се радва на предложения в тази посока.

Г-н Йордан Янев (ДАБЧ) отбеляза активното сътрудничество на двете ведомства в пилотния проект за осъществяването на трудовата борса в Испания. Той потвърди ангажимента си и към провеждането на следващи такива трудови борси, особено в държави, където агенцията има изградени трайни връзки с българските общности там, като например в Германия.

В заключение на заседанието заместник-министър **Димитър Димитров** обърна внимание, че едно от най-важните решения е определянето на годишни браншови квоти за 2009 г., в случай че се стигне до консенсус. Молбата е отправена главно към съответните браншови структури да направят своевременно своята оценка и предложения – съобразно с времевата рамка, тъй като остава твърде малко време за подготовка и внасяне на проект на Решение по този въпрос в Министерския съвет до края на тази година.

Министър Масларова закри заседанието, като напомни, че срокът за бележки по електронен път по всички въпроси от дневния ред е до **26.09.2008 г.**, като отново напомни, че следва всички да помагат за привличането на българите обратно в България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА

СЕКРЕТАР:

ЛИЛИЯНА СТАНКОВА